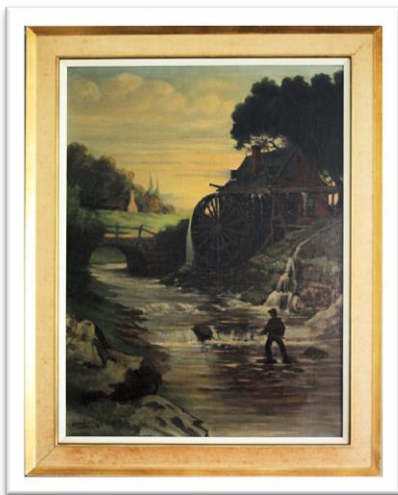

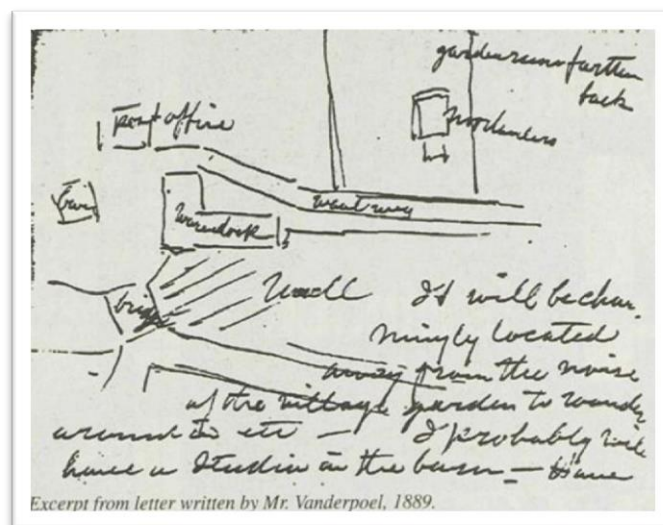
“PENSION NOORLANDER”

In 1888 kwam voor het eerst onder leiding van John Vanderpoel een groep studenten van de Julian Kunstacademie te Parijs naar Rijsoord om de mooie omgeving te schilderen. John Vanderpoel, was de zoon van Jan van der Poel en Maria van Nes, beide in Rijsoord geboren. Moeder Maria is in 1867 overleden in de Haarlemmermeer, waar ze in de pas ontgonnen en drooggelegde polders met haar grote gezin (10 Kinderen) een zwaar leven had. Het gezin is in 1869 geëmigreerd naar Amerika, waar in Chicago deze John een bekend kunstschilder werd. Hij mocht zijn opleiding voltooien in Parijs, waar hij aan de academie later docent werd. Vanuit Parijs streek ieder jaar enkele weken een kunstenaarskolonie neer in Rijsoord. Dat moet in dit landelijke dorp een hele gebeurtenis

geweest zijn. John Vanderpoel logeerde bij zijn familie op de Burghoeve aan de Pruiwendijk, waar hij een schilderij achterliet dat nog in het bezit is van zijn verre neef Ab van der Poel. De anderen logeerde in de herberg "De Prins van Oranje" waar Warendorp destijds de scepter zwaaide. In deze herberg gaven de studenten een feest in 1888, een voorstelling met zang en dans ten bate van de armen van Rijsoord (er was een misoogst in 1888), een koor onder leiding van het schoolhoofd dhr. J.C.de Back zong liederen en Burgemeester Kruyf hield een toespraak in het Frans. In 1889 kwam er meer logeergelegenheid in Rijsoord. Arie Noorlander kwam met zijn vrouw Volksje van Nes vanuit Hendrik Ido Ambacht in Rijsoord wonen. Hij ging aan de Waalweg een huis bouwen, waar hij pensiongasten kon ontvangen. Volksje was een nichtje van John Vanderpoel, zijn moeder was een zuster van de vader van Volksje. Ze

waren even oud, beiden in 1857 geboren. In 1889 schreef John Vanderspoel aan zij familie in Amerika over deze nieuwbouw, "Het zal prachtig gelegen zijn, ver van het rumoer van het dorp en omgeven door een grote tuin". Op deze schets ziet u het postkantoor aangegeven van (Jan de Zeeuw of Jan de Post genoemd), Hotel Warendorp, de schuur en de Brug over de Waal. De eerste steen van dit huis Waalweg 3 is blijkens een gevelsteen gelegd door Miss. A.H. Stanley op 19 augustus 1889. (Het huis is in 2001 afgebroken en is er een nieuw huis voor gebouwd) Het

Fragment uit de brief van John Vanderpoel uit 1889.

huis is gebouwd tegen een reeds bestaand groot gebouw (in 1875 24 x 13 meter), een gedeelte van dit gebouw is afgebroken en daar is het huis gebouwd. Op oude foto's is te zien dat het huis tegen een schuur staat.

Voor 1940 is de schuur gesloopt en zijn er veranderingen aan het woonhuis aan gebracht. Deze kadastrale gegevens verstrekte dhr. M. Douma. Ook Miss. Wilhelmina Douglas Hawley (1860-1957), logeerde in pension Noorlander, sinds ze in 1892 regelmatig naar Rijsoord kwam. Ze was docente aan de Julian Kunstacademie in Parijs. Ze trouwde in 1901 met Bastiaan de Koning en ging in Rijsoord wonen op Rijksstraatweg 66. Pension Noorlander moet een gezellig pension geweest zijn; dit is ook

te zien aan de foto's van Kathrijn E. Fisher, Maria Thompson Davis en Edna H. Vosborgh, die in klederdracht de was doen op de stoep voor het huis aan de Waal in 1903. De meeste artiesten waren vrouwen, ze veroorzaakten opschudding in het dorp, ze huurden fietsen bij Joh. Bestebreurtje; fietsen dat deed men niet als dame.

Het was een huis met veel kamers; er waren 10 slaapkamers op de grote zolder, die ook doorliep boven de schuur, er waren dakramen die een goede belichting gaven bij het schilderen. Volksje werd zeer geprezen om haar kookkunst. (mededelingen van Mw. Pals van Nes BC dr., Maple Ridge, Canada geb.1913).

Een inwonend nichtje Cornelia Noorlander was een goede hulp in de huishouding, ze trouwde met de onderwijzer de Kroes. Daarna heeft ingewoond Geertrui Maria de Zeeuw, die trouwde met Jacob van Nes, de broer van Volksje, hij was een bekend

gemeenteraadslid van Ridderkerk (1873-1967). Enkele jaren voor de eerste wereldoorlog is het pension Noorlander opgeheven. In 1920 is Arie Noorlander overleden, toen woonden ze al aan de Pruiwendijk E199. Arie en Volksje Noorlander hebben hun huis geruild met de jongste broer van Volksje, nl. Bastiaan Cornelis van Nes (1879-1957), beter bekend als Bas Kees, deze heeft daarna met zijn grote gezin van 14 kinderen in het huis Waalweg 3 gewoond. Bij haar broer Jacob van Nes bracht Volksje haar laatste levensjaren door, ze stierf in 1933, 75 jaar oud.